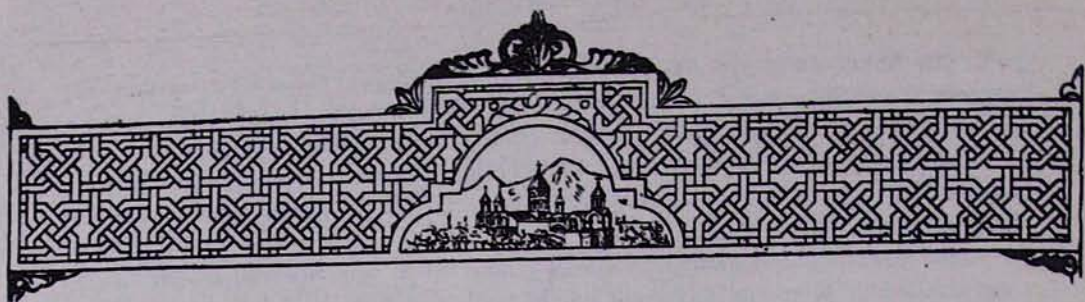

ՆՈՐԻՆ ՍՐԲՈՒԹՅՈՒՆ Տ. ՄԱՔՍԻՄ ՊԱՏՐԻԱՐԷԻ
ԽՈՍՔԸ ԳԱՀԱՍՐԱՀՈՒՄ

(12 մայիսի, կիրակի)

Ձերդ Սրբություն Վազգեն Առաջին, սիրեցյալ Եղբայր ի Տեր,
Հարգարժան հոգևոր հայրեր,
Մեծարգո պարոն կրոնից նախարար,
Աստվածասեր եղբայրներ և քույրեր,

Դեռևս գտնվում ենք Քրիստոսի Հարության լուսավոր տոնի բարերար
ճառագայթումի, զատկական անչափելի քերկրանքի տպավորության ներքո:
Այս պատճառով Ձեզ հղջումում եմ հնավանդ քրիստոնեական հաղթական
խոսքով՝ Քրիստոս հարյալ:

Չատկական ուրախության հետ մեկտեղ ապրում ենք մի ուրիշ ուրախու-
թյուն ևս՝ այսօրվա հաճելի և հուզիչ հանդիսության ուրախությունը:

Ուրախ ենք, որ գտնվում ենք հայկական օրհնյալ հողի վրա, որը մեր
գիտակցության մեջ արթնացնում է աստվածաշնչական և քրիստոնեական
հնագույն անցյալի նվիրական հիշատակներ: Այստեղ, հավերժական սպի-
տակափառ Արարատի բարձունքին, ըստ Աստվածաշնչի, հանգչել է Նոյի
տապանը, որտեղից աղավնին աշխարհին բերեց ձիթենու ճյուղը, որը մինչև
այսօր էլ մնում է որպես խորհրդանշան խաղաղության (Ծննդոց Ը 4—11):

Այստեղ դարձյալ, ըստ ավանդության, հնչել է սուրբ առաքյալներ Թա-
դևոսի և Բարթողիմեոսի ավետարանչական խոսքը:

Այստեղ է թափվել Հռիփսիմե և Գալանե սուրբ կույսերի և նրանց հավա-
տարիմ ընկերուհիների արյունը:

Այստեղ է քարոզել ս. Գրիգոր Լուսավորիչը՝ Հայոց առաջին Հայրապե-
տը, մեծ խոստովանողը և առաքելատիպ սուրբը, որի հիշատակը հարգում է
նաև մեր օրթոդոքս եկեղեցին (30 սեպտեմբեր): Ու տակավին բազում մար-
տիրոսներ, լուսավորիչներ, հայրապետներ ու սուրբեր:

Սակայն, մեր ուրախությունը հորդում է նաև այսօրվա աղոթքով, այս
հոյակապ տաճարում, ուր ձեր հավատավոր եկեղեցականների մասնակցու-
թյամբ հանդիսավոր եկեղեցական արարողություն կատարեցիք:

Հայ եկեղեցին ունի փառավոր ավանդություն և հոգևոր հարուստ ժա-
ւանգություն: Մենք գնահատում ենք ձեր եկեղեցին, որովհետև նա բոլոր
հնագույն արևելյան ոչ պրավոսլավ եկեղեցիների մեջ դավանաբանությամբ,

ՆՈՐԻՆ ՍՐԲՈՒԹՅՈՒՆ Տ. ՄԱՔՍԻՄ ՊԱՏՐԻԱՐԺ ԲՈՒԼՂԱՐ ՍՐԹՈՒՆՔԱՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ

կառուցվածքով, արարողությամբ և ավանդություններով ամենից ավելի մոտ է մեզ՝ պրավոսլավ դավանանքին հետևողներին:

Մենք սիրում ենք հայ ժողովրդին, նրա ազնվության, հաստատակամության, արիության և հանուն իր հավատքի նրա մարտիրոսության համար: Ու նաև նրա համար, որ նա իր պատմական ճակատագրով բախտակից է եղել մեզ: Թեև աշխարհագրականորեն հեռու ենք իրարից, սակայն պատմաանորեն մերձավոր շատ կապեր ունենք: Հայ գաղթականներ կային Բալկաններում դեռևս չորրորդ դարի վերջերին: Դարերից ի վեր բուլղարներն ու հայերը եղբայրաբար ապրում են բուլղարական հողի վրա:

Մենք հարգում ենք հայ եկեղեցին, նրա արժանավոր հովվապետների և հովիվների համար, որոնք աջակցել են մեր ժողովրդին ու մեր եկեղեցուն, թե՛ նրանց ծանր և տառապալից օրերին, օսմանյան լծի ներքո, և թե՛ մեր վերածննդի շրջանում:

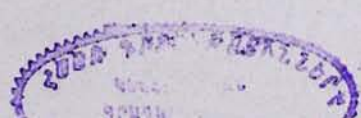
Արտահայտելով մեր ջերմ գնահատանքը հայ եկեղեցու և արի հայ ժողովրդի հանդեպ, այսօր մենք բավարար հիմք և առիթ ունենք արտահայտելու նաև մեր խորին հարգանքը Ջերդ Սրբության անձնավորության հանդեպ, հայ եկեղեցու արժանավոր Գահակալիդ հանդեպ, Ամենայն Հայոց Հովվապետիդ և Գերագույն Կաթողիկոսիդ հանդեպ: Ծուրջ 20 տարի, որպես Ամենայն Հայոց կաթողիկոս, Ջերդ պաշտոնավարության ընթացքում Դուք ստացաք մի-յազգային մեծ հեղինակություն վայելող հովվապետի անուն: Խաղաղության մարտիկների առաջավոր շարքերում, խաղաղասիրական բոլոր ձեռնարկներին Ջերդ մասնակցությամբ, քրիստոնեական տարբեր եկեղեցիների մերձեցման և միավորման ի խնդիր Ջերդ գործունեությամբ, ինչպես նաև հայ եկեղեցու շինության և բարեկարգության մասին Ջերդ անդադրում հոգածությամբ ու ջանքերով, աշխարհում ցրված ու բաժանված Ջերդ զավակներին հայրենական երդիկի տակ հավաքելու Ջերդ անխնայ ճիգերով, Դուք արժանավորապես շահեցիք քաղաքացիական հասարակության վստահությունն ու հարգանքը ու Ջերդ ամբողջ հոտի ու հավատացյալ ժողովրդի խորունկ սերն ու որդիական հավատարմությունը:

Ջերդ Սրբություն,

Ապրում ենք նշանակալից մի ժամանակաշրջան, որն ընթանում է գաղութային ստրկությունից ազգային ազատագրության անցնելու նշանաբանով, տարբեր ազգությունների խաղաղ գոյակցության ու բաժանված եկեղեցիների մերձեցման ու միացման մի պատմաշրջան: Մենք, որ կոչված ենք խաղաղության ու հավատքի մեջ միավորման, չենք կարող անմասն և անտարբեր մնալ այս ձգտումների հանդեպ: Խաղաղության մեջ ապրելու ու եղբայրական հաղորդակցության մեջ գտնվելու մեր բաղձանքի արտահայտությունն է տեղական առանձին եկեղեցիների պետերի փոխայցելությունները: Այս է իմաստը նույնպես մեր ներկա այցելության: Արդեն երրորդ անգամն է, որ բուլղար օրթոդոքս եկեղեցու գահակալը եղբայրական այցելություն է տալիս հայ եկեղեցու գահակալին: Առաջին այցելությունը տեղի է ունեցել 1958-ին, իսկ երկրորդը՝ 1967-ին, իմ նախորդի՝ երջանկահիշատակ Կիրիլ Պատրիարքի օրով: Ի պատասխան, Ջերդ Սրբությունը մեր երկիր այցելեց 1965-ին: Ջերդ այցելությունը լայն արձագանք գտավ մեզ մոտ ու հիշատակելի պիտի մնա մեր փոխհարաբերությունների պատմության մեջ:

Սիրելի հավատացյալներ ու Տիրոջով սիրելի հայ եղբայրներ,

Եղբայրական ողջույն ենք բերում նաև ձեզ ձեր հայ եղբայրներից, որոնք բնակվում են Բուլղարիայում: Ողջույններ ենք բերում նույնպես բուլղարացի ժողովրդից: Ձեզ բերում ու հաղորդում ենք նաև մեր օրթոդոքս եկեղեցու

օրհնություններն ու ջերմագին մաղթանքները՝ առողջության, խաղաղ կյանքի և բարօրության, ձեր սոցիալիստական երկրի համակողմանի վերելքի պայմաններում, ձեր երկրի ղեկավարներին, Սովետական Միության մեծ ընտանիքում:

Թող ամենակալ, ամենաբարի Աստված սուրբ Գրիգորի և ձեր բազում հայրենի սրբերի աղոթքներով ու երկնային բարեխոսությամբ պահպանի Ձերդ Սրբությանը, Ձեր գործակիցներին ու ձեր ժողովրդին՝ խաղաղ ու բարօր, հանուն երջանիկ ներկայի և է՛լ ավելի երջանիկ ապագայի. ամեն:

